

BERLINI GYORS – A HÉT FŐ HÍREI HÉTFŐN

2025. március 31.

1. Lezárult a koalíciós tárgyalások első szakasza a CDU/CSU és az SPD között

A koalíciós tárgyalások első szakasza lezárult Németországban. Négy héttel a választások után az egyeztetések első eredményeit a hírzárlat ellenére elkezdték nyilvánosságra hozni a felek, amelyből kiderül, hogy a 16 munkacsoportban sok esetben nem sikerült kompromisszumos megoldásokat találni, elsősorban az SPD ellenállása miatt. Ez egyben azt is jelenti, hogy a pártok álláspontja még mindig számos ponton távol áll egymástól. Különösen nehéz közös nevezőt találni a migráció, adóreformok és a pénzügyek kérdéseiben. A CDU/CSU például számos esetben csökkentené a jelenleg érvényben lévő adókat, míg az SPD szerint erre nincs elég pénz, mert az 500 milliárd eurós különalapot kizárólag beruházásokra szánják, például a vasútra, az iskolákra vagy a kórházakra. Az adósságfeket pedig a Bundeswehrbe és a biztonságba történő beruházásoknál lazították – minden mást a rendes költségvetésből kell fizetni.

A költségvetési és adóügyi munkacsoport különösen sok vitás pontot továbbított a legfelsőbb döntéshozó csoport számára. Ezek egyik fontos eleme az a társaságiadó-reform, amelyről Németország gazdasági versenyképességének az elősegítése érdekében már az előzetes tárgyalások során tágabb értelemben megállapodtak. A CDU/CSU 2026-tól akarja csökkenteni a társasági adót, míg az SPD egyelőre csak a technikai részletekre koncentrál és 2029-ig érdemben nem változtatna az adón, azután is azonban mindössze csak egy százalékkal csökkentenék azt. A jövedelemadóval kapcsolatban továbbá vannak arra utaló jelek, hogy a legfelső adókulcs jelenlegi szintjét, amely a legmagasabb jövedelmekre vonatkozik, az SPD megemelné (45%-ról egészen 47%-re), továbbá – az egyik legvitásabb pontként – újra be akarja vezetni a vagyonaadót. A CDU/CSU ezt azonban teljes mértékben ellenzi. A menedékkérők határon történő visszautasítása egy további fontos vitás kérdés, amelyről az előzetes tárgyalásokon sikerült kompromisszumos megoldást találni. Eszerint a visszatoloncolást „*európai szomszédjainkkal egyeztetve*” kellene lehetővé tenni. A CDU/CSU és az SPD között azonban eltérnek a vélemények arról, hogy ez azt jelenti-e, hogy a szomszédos államokat csak tájékoztatni kell erről az eljárásról, vagy bele is kell egyezniük. A munkacsoport azt is nyitva hagyta, hogy a következő német kormány teljesíti-e az Unió-pártok azon követelését, hogy az EU-n kívüli menekültügyi eljárásokat is lehetővé tegye. Az SPD-vel ellentétben a CDU/CSU-s tárgyalók az állampolgársági törvény szigorítását is szeretnék elérni. Ennek részeként megvizsgálnák, hogy „*a terror támogatóitól, az antiszemitáktól és a szabad és demokratikus alaprend felszámolására felszólító szélsőségesektől*” megvonható-e a német állampolgárság,

amennyiben más állampolgársággal rendelkeznek. Az SPD ebben a kérdésben történelmi hagyományaira hivatkozva inkább zárkózottnak tűnik.

A nyugdíjreform pontos részletei mellett további vitás pont a belső égésű motorral hajtott autók jövőjével kapcsolatos német kormányzati álláspont. A munkacsoport jelentése alapján a CDU és a CSU azt követeli, hogy – szemben az EU döntésével – a belsőégésű motorok 2035-től történő betiltását vissza kell vonni. Az SPD ezzel szemben azt a célt támogatja, hogy 2035-től az egész EU-ban csak nulla károsanyag-kibocsátású járművek közlekedhessenek. Az Unió-pártok ezzel szemben elutasítják az SPD által szorgalmazott 130km-es sebességhatár bevezetését a német autópályákon.

Újabb kulcskérdésnek ígérkezik a német védelmi képességek drasztikus feljavításával kapcsolatos vita. A CDU/CSU a Bundeswehr létszámhiányának ellensúlyozására a 2011-ben 55 év után felfüggesztett sorkötelezettség visszaállítását szorgalmazná, míg az SPD továbbra is ragaszkodik az önkéntes szolgálathoz, és társadalmi szintű vitát akar egy új katonai szolgálat lehetőségének bevezetéséről. Az SPD szintén nem mutat kompromisszumkészséget az önkormányzatok adósságának kormányzati (részleges) átvállalásával kapcsolatban. A párt álláspontja szerint a szövetségi kormánynak át kell vállalnia a súlyosan eladósodott önkormányzatok régi adósságainak felét. A CDU elviekben akár még kész is lenne támogatni mindezt, ugyanakkor a CSU elutasítja az elképzelést – valószínűleg azért is, mert a bajor önkormányzatok viszonylag jól állnak e téren. A CSU ehelyett az állami pénzügyi kiegyenlítés rendszerének reformját akarja, azzal a céllal, hogy a Bajorországhoz hasonló nettó befizető tartományok terheit csökkentsék. Az SPD ezzel szemben úgy véli, hogy a jelenlegi rendszer megfelelő.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

2. Összeült az új szövetségi parlament

A február 23-i választásokat követő 30., tehát a törvény által előírt utolsó lehetséges napon megtartotta alakuló ülését a 21. Bundestag. Ezt a leghosszabb ideje hivatalban lévő képviselő, mint korelnök, Gregor Gysi (Die Linke) nyitotta meg. Mielőtt azonban a baloldali politikus elmondhatta volna nyitóbeszédét, az új törvényhozási időszak egy heves vitával kezdődött az AfD ügyrendi indítványáról, amely szerint, mint az korábban hagyomány volt, az életkorát tekintve legidősebb képviselőnek kell az első ülést levezető korelnöknek lennie – aki pedig az AfD-s Alexander Gauland, korábbi CDU-s politikus lenne. Ezt a szokást azonban 2017-ben az AfD Bundestagba jutása végett megváltoztatták a mostani szabályozásra, melynek értelmében a leghosszabb ideje hivatalban lévő képviselő tölti be a korelnöki tisztséget.

Gysi körülbelül negyvenperces nyitóbeszédében a témák között ide-oda ugrálva számos területet érintett, a közel-keleti és ukrajnai háborúktól kezdve a lakhatási válságon és a németországi szegénységen át a Német Demokratikus Köztársaság tetteinek relativizálásáig. Ezt követően a Bundestag megválasztotta új elnökét Julia Klöckner (CDU) személyében. A korábbi szövetségi mezőgazdasági miniszter a titkos szavazáson a 630 szavazatból 382 „igen”, 204 „nem” szavazatot kapott 31 tartózkodás mellett. Az ügyrendnek megfelelően egyúttal a szövetségi parlament alelnökeit is megválasztották az alakuló ülés alkalmával: Andrea Lindholz

(CSU) aschaffenburgi képviselő 425 „igen” szavazattal, 132 „nem” ellenében és 53 tartózkodás mellett; Josephine Ortleb saarbrückeni képviselőt (SPD) 434 támogató, 145 ellenző és 31 tartózkodó vokssal; Omid Nouripour (Zöldek) hesseni képviselő 432 „igen”, 156 „nem” és 22 tartózkodó szavazattal; Bodo Ramelow (Die Linke) Tüvingia tartományból 318 mellette, 256 ellene szavazattal és 34 tartózkodással. Nem választották meg azonban – három alkalommal sem – Gerold Otten bajor AfD-s képviselőt a pártja köré húzott politikai tűzfal miatt, amelynek értelmében egyik párt sem működik együtt az AfD-vel semmilyen szinten és semmilyen formában. Az előző parlamenti ciklusban a párt 26-szor próbálkozott Bundestag alelnöki jelölt állításával, azonban minden alkalommal sikertelenül.

A 21. Bundestag megalakulásával egyúttal az Olaf Scholz (SPD) vezette szövetségi kormány is leköszönt, ügyvivői minőségben azonban még folytatják a munkájukat.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

3. A német vasút 2024-es mérlege: milliárdos veszteségek mellett olyan pontatlan, mint soha ezelőtt

A Német Vasút (Deutsche Bahn, DB) a 2024-es üzleti évet egy működési szempontból kihívásokkal teli időszak után 1,8 milliárd eurós veszteséggel zárta – amely eredmény azonban így is majdnem egymilliárd euróval kevesebb mínuszt jelent, mint az azt megelőző évben. *„A DB-csoport 2024-es gazdasági fejlődését elsősorban az infrastruktúra rossz állapota határozta meg”* – áll a vállalat éves jelentésében, amely kiemeli még, hogy *„a mozdonyvezetők szakszervezete, a GDL 2024 első negyedében tartott sztrájkjai és a gyenge konjunktúra, különösen a vasúti áruszállításban, szintén negatívan hatottak”* az üzleti eredményekre. Richard Lutz, a csoport vezérigazgatója úgy látja, hogy a Deutsche Bahn *„a vasúti reform óta a legnagyobb válságban van”*. *„Kulcsfontosságú területeken messze vagyunk attól, amit kitűztünk magunk elé, és amit az ügyfeleink elvárnak tőlünk”* – mondta Lutz a jelentés bemutatásakor. Hozzátette: a vasúti hálózat leromlott és túlterhelt, ráadásul a távolsági közlekedésben a vonatok pontossága tavaly történelmi mélypontot ért el, mindössze 62,5%-ot (2023-ban ez az érték még 64% volt). A DB tervei szerint ugyanis már idén szeretnék ismét nyereségessé tenni a vállalatot, illetve 2027-re szeretnék a vonatok pontosságát a távolsági közlekedésben jelentősen, 75-80%-ra növelni.

A vasút válsága ellenére Richard Lutz vezérigazgató tavaly lényegesen több pénzt keresett, mint az azt megelőző évben. A bónuszkifizetésekkel együtt vezérigazgató tavaly összesen mintegy 2,1 millió eurót keresett, nagyjából egy millió euróval többet, mint 2023-ban.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

4. Szövetségi Alkotmánybíróság: nem alkotmányellenes a szolidaritási pótlék

A karlsruhei Szövetségi Alkotmánybíróság elutasította hat FDP-s képviselő a szolidaritási pótlék alkotmányosságát megkérdőjelező beadványát. A bíróság megállapította, hogy a szövetségi kormány a német újraegyesítés következményei miatt még mindig támaszthat külön finanszírozási igényt az állampolgárok felé, ugyanakkor hangsúlyozta, hogy egy ilyen kiegészítő illeték nem vethető ki korlátlan ideig. A jogalkotónak „*betartási kötelezettsége van*” – szögezte le a Szövetségi Alkotmánybíróság. 1995-ben az akkori szövetségi kormány határozatlan időre vezette be a szolidaritási pótlékot, részben az újraegyesítés költségeinek finanszírozására. A 2021-es törvénymódosítás óta azonban ezt csak a magas jövedelműek és a vállalatok fizetik. Ahogy a bíróság most kimondta, az illeték ebben a karcsúsított formában is alkotmányos.

Az FDP képviselői – köztük Christian Dürr korábbi Bundestag-frakcióvezető – azzal érveltek, hogy a régi és az új tartományokban egyenlő életkörülményeket teremtő szolidaritási paktum 2019-ben lejárt. Ennek alapján pedig a pótlólagos illetéknek nem lenne létjogosultsága. A beadvány szerint indokolatlan volt az egyenlőtlen bánásmód azért is, mert továbbra is csak a magas jövedelműeket adóztatták, miközben a jelenlegi szövetségi kormány az újraegyesítésből adódó további pénzügyi többletigényekre és egy 2020-tól készülő megfelelő szakértői véleményre hivatkozott. A mostani döntést megelőzően azonban a Szövetségi Adóügyi Bíróság is megengedhetőnek nyilvánította a szolidaritási pótdíjat.

Amennyiben a bírák a szolidaritási pótlék ellen döntöttek volna, az valószínűleg súlyos következményekkel járt volna a szövetségi éves költségvetésre nézve. A jelenlegi költségvetési tervezet ugyanis az idei évre 12,75 milliárd eurós szolidaritási pótdíjbevételt irányzott elő, amelyet adott esetben törölni és pótolni is kellett volna, valamint a Szövetségi Alkotmánybíróság akár azt is kimondhatta volna, hogy az államnak vissza kell fizetnie a korábbi évek szolidaritási pótlékából származó bevételét. Ez 2020 óta mintegy 65 milliárd eurót jelentett volna. A választási kampányban a CDU/CSU az adócsökkentés részeként a szolidaritási pótlék eltörlését szorgalmazta, míg az SPD a legfelső jövedelmi sávba eső személyek és a gazdasági szereplők esetében meg akarja azt tartani.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

5. A német hírszerzés információi szerint Oroszország pár éven belül készen állhat egy nagyszabású háborúra

A Bundeswehr és a Szövetségi Hírszerző Szolgálat (BND) feltételezései szerint Oroszország készen állhat arra, hogy pár éven belül kiterjessze az Ukrajnában zajló háborút és megtámadjon egy NATO tagállamot. Az orosz hadigazdaság többet termel, mint amennyi veszteséget Ukrajnában elszenved, valamint a német hadsereg és a hírszerzés az oroszországi helyzetről szóló jelentése szerint a Kreml szisztematikusan teremti meg a feltételeket egy nagyszabású háborúhoz.

A német biztonsági szolgálatok megállapításai szerint Oroszország a nyugati szankciók ellenére nemcsak kompenzálni, de túlkompenzálni is tudná az ukrán fronton elszenvedett veszteségeit. A hadigazdaság lehetővé teszi a védelmi termelés növelését – Vlagyimir Putyin orosz elnök pedig azt tervezi, hogy 2026-ra 1,5 millióra növeli a hadsereg létszámát. Bár az orosz haderő közel háromnegyede jelenleg Ukrajnában van, a légierő és a haditengerészet jelentős része továbbra is bármikor hadba állítható. Amennyiben az ukrajnai háború véget ér, az ottani csapatok is gyorsan átcsoportosíthatóak Oroszország nyugati határának közelébe, az ottani fegyverraktárakat és laktanyákat már a jelentés szerint feltöltötték. *„Putyin nem csak Ukrajnával foglalkozik”* – figyelmeztetett már korábban is Carsten Breuer, a német fegyveres erők főfelügyelője. Oroszország a háború előtti időszakhoz képest megduplázta katonáinak számát, illetve katonai struktúráját Breuer szerint egyértelműen a Nyugat ellen orientálta. Az ukrajnai harcok befejezése ezért *„nem jelentené azt, hogy újra béke lesz az európai kontinensen”*. Továbbá Bruno Kahl, a BND elnöke tavaly szintén háborús forgatókönyvre figyelmeztetett: *„Reális veszélyét látjuk annak, hogy Oroszország megtámad egy NATO-államot - néhány éven belül”*.

Az orosz katonai tisztviselők egyre inkább kételkednek abban, hogy a transzatlanti szövetség vészhelyzetben egységesen tudna reagálni. Ez a feltételezés egyre növeli annak kockázatát, hogy Moszkva korlátozott támadással tesztelje a katonai szövetség reakcióját. Ha Oroszországnak sikerülne akár csak egy marginális támadást indítania, amely válasz nélkül maradna, a NATO elrettentő ereje megszűnne. Egy ilyen katonai előrenyomulás, vagy akár csak zavaró akció feltételezett célpontjai valószínűleg a balti államok lennének, ugyanis az ott élő orosz kisebbségek állítólagos diszkriminációja – hasonlóan a Krím elcsatolásához és Ukrajna lerohanásához – ürügyül szolgálhatna egy intervencióra. Mivel a mindössze néhány millió lakosú országoknak egyenként kicsi a hadseregük, ezért teljes mértékben a NATO védelmére vannak utalva. A litván titkosszolgálat (VSD) például, amely különösen jól informáltak számít, szintén osztja ezeket az alapfeltevéseket, illetve a német hírszerző szolgálatokkal egyetértésben azt feltételezi, hogy Oroszország még nincs abban a helyzetben, hogy totális háborút vívjon a NATO ellen, de már képes korlátozott katonai műveletek végrehajtására határai mentén.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

6. Eritreai kormány-ellenes brigádnál razziázott a német rendőrség

Erőszakos cselekmények miatt tartottak nagyszabású razziát a német biztonsági hatóságok múlt szerda reggel az eritreai kormány ellenzőinél. A karlsruhei Szövetségi Ügyészség közlése szerint összesen hat tartományban – Hessen, Észak-Rajna-Vesztfália, Bajorország, Baden-Württemberg, Mecklenburg-Elő-Pomeránia és Rajna-vidék-Pfalz – volt házkutatás az úgynevezett Brigade N'Hamedu feltételezett tagjai ellen. A csoport, amely megközelítőleg 2022 óta aktív Németországban, *„egy nemzetközi hálózatba tömörült csoport, amelynek deklarált célja az eritreai kormány megdöntése”* – magyarázta az ügyészség. Ezt a célt pedig az afrikai ország vezetése által támogatott események elleni erőszakos akciókkal kívánják elérni.

Ezek az akciók, köztük a 2022. augusztusi és 2023. júliusi gießeni, illetve a 2023. szeptemberi stuttgarti eritreai rendezvények margójára szervezett zavargások állnak a házkutatások

hátterében. A gießeni Eritrea-fesztiválokot annak idején az afrikai ország kormányához közel állónak számító Eritreaiak Németországi Központi Tanácsa szervezte. Az rendezvényeket kritikával illetők ezeket eritreai kormánypropagandának tekintették, amit a szervezők tagadtak. Hasonló incidensekre került sor Stuttgartban 2023. szeptemberében, amikor is az eritreai rezsím mintegy 200 fiatal ellenzője tetőgerendákkal és rudakkal tüntetett a stuttgarti Römerkastellben egy rendezvény ellen, mert szerintük a résztvevők közel álltak az afrikai diktatórikus államvezetéshez, aminek következtében számos rendőr megsérült. A N'Hamedu Brigád egyes tagjai ezért a német állami intézmények és az államhatalom képviselői, köztük a rendőrök elleni erőszakot legitim eszköznek tekintették. A német Legfőbb Ügyészség szerint a házkutatások „a már meglévő gyanú tárgyiasítását” szolgálták, mindazonáltal letartóztatásokra nem került sor. A tájékoztatás szerint a gyanú 17 név szerint ismert, feltételezett elkövető ellen irányul, akik a nyomozás jelenlegi állása szerint a brigád németországi ágán belül állítólag vezető pozíciót tölthettek be. Egy másik gyanúsítottat, aki állítólag mind Hollandiában, mind Németországban vezető beosztást töltött be a N'Hamedu brigádon belül, a holland bíróság nemrég több év börtönbüntetésre ítélte a 2024. február 17-i hágai zavargásokban való részvételéért. Továbbá Stuttgart Bad Cannstatt kerületi bírósága például 2024 márciusában egy 29 éves eritreai férfit súlyos testi sértés miatt három év kilenc hónap börtönbüntetésre ítélte. A giesseni kerületi bíróság pedig 2024 júliusában egy 24 éves férfit egy év és három hónap próbaidőre ítélte a rendfenntartó erők ellen közösen elkövetett testi sértésért.

Az Afrika szarván található, mintegy négymillió lakosú országot szisztematikus elnyomás, erőszak és az alapvető emberi jogok megtagadása jellemzi. Az olyan emberi jogi szervezetek, mint a Human Rights Watch és az Amnesty International szerint Isaias Afewerki elnök tekintélyelvű kormánya kényszermunkával, kötelező katonai szolgálattal, valamint a vélemény-, hit- és sajtószabadság korlátozásával nyomja el a lakosságot. Jelentések szerint a biztonsági erők nagyszabású mérszárlásokról, bírósági eljárás nélküli kivégzésekről és szexuális erőszakról is beszámoltak.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#).

7. Az MCC és a Magyar-Német Intézet hírei

Rendezvényajánló

A Lars Kraume által rendezett „Néma forradalom” című film valós történeten alapszik és egy kelet-német érettségiző osztály történetét dolgozza fel, amely egy egyperces néma csenddel adózott a magyar forradalom mártírjai előtt, bemutatva, hogy egy diktatúrában milyen gyorsan lesznek hétköznapi fiatalok az állam ellenségei. A Wunderbar Fesztivál keretében **2025. április 3-án** a Magyar-Német Intézet az Európai Együttműködésért a Nemzeti Emlékezet Bizottságával közösen filmvetítést szervez a budapesti **MCC Hunyadi Mátyás termében**, amelyet követően az akkori osztály egyik diákjával, Karsten Köhlerrel lehet beszélgetni a majd 70 évvel ezelőtti történekről.

Regisztrációhoz kattintson [ide](#).

Cikk- és interjúajánló

A Hit Rádióban Bauer Bence, Intézetünk igazgatója beszélgetett a német politika aktualitásairól.

A teljes interjú meghallgatásához kattintson a [Hit Rádió](#) Youtube-csatornájára.

Kutatási vezetőnk, Dobrowiecki Péter, volt az M5 "Ez itt a kérdés" című műsorának a vendége, ahol többekkel együtt beszélgetett a németországi kormányalakítás jelenlegi állapotáról és kihívásairól.

A teljes beszélgetés megtekintéséhez kattintson az [M5](#) Youtube-csatornájára.

A Spirit FM Több-kevesebb című műsorában Intézetünk igazgatója, Bauer Bence beszélgetett Rónai Egon műsorvezetővel a német gazdaság alakulásáról és a Bundestag által korábban elfogadott óriási hitelcsomagokról.

A teljes interjú meghallgatásához kattintson a [Spirit FM](#) Youtube-csatornájára.

Az M1 Híradójában Bauer Bence, Intézetünk igazgatója elemezte a szövetségi parlament megalakuló ülését.

A teljes adás megtekintéséhez kattintson a [Híradó](#) honlapjára.

A választásokon győztes CDU vezetője, Friedrich Merz húsvétra ígérte az új német kormány megalakulását, azonban a koalíciós tárgyalások lehetséges sikertelensége, valamint a kancellári pozícióért hozott elvtelen politikai alkuk miatt Merz egyébként is szűk többsége mára minimálisra olvadt – mondta el a Magyar Nemzetnek Bauer Bence, Intézetünk igazgatója.

A teljes interjú elolvasásához kattintson a [Magyar Nemzet](#) honlapjára.

Kedden megalakul Németországban az új Bundestag. Egy héttel ezelőtt még a régi Bundestag tartotta ülését és hagyta jóvá kétharmados felhatalmazással a nagykoalíciós kormány stabilitási programját. Igazgatónk, Bauer Bence az Infostart - InfoRádió műsorában beszélt arról is, hogyan és meddig maradhat életben az AfD elleni politikai tűzfal, és a pártnak mit kell tennie ennek áttöréséhez.

A teljes interjú meghallgatásához kattintson az [Infostart](#) honlapjára.

Impresszum

Magyar Német Intézet az Európai Együttműködésért - Mathias Corvinus Collegium

Igazgató: Dr. Bauer Bence LL.M.

Felelős munkatársak: Fonay Tamás Álmos, Dobrowiecki Péter, Horváth Csenge

Székhely: 1113 Budapest, Tas vezér utca 3-7.

Web:

www.magyarneemetintezet.hu

E-mail: mni@mcc.hu